

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

Jaarverslag 2009

Inleiding

De komst van de eerste vrouwelijke burgemeester in Werkendam, Carla Breuer, zal beslist worden opgetekend in de annalen van het jaar 2009. Maar zal ook de toekenning van het stempeltje gemeentelijk monument voor het Andries Visserhuis als opmerkelijk in 2009 worden gekenmerkt? Of de ondertekening van de Acte van Altena? Of één van de andere zaken waar de Historische Vereniging bij betrokken is in 2009?

Het jaar 2009 was voor de Historische Vereniging vooral een jaar van veel activiteiten. Bijzonder succesvol was de textiel expositie in het Andries Visserhuis in samenwerking met de Oudheidkamer. Ook de samenwerking kwam zo uitstekend tot haar recht. Maar natuurlijk waren er ook andere successen zoals de boottocht naar de expositie van Calvijn in Dordrecht. En de uitgave van het boekje met Sleeuwijks en Nieuwendijks dialect. Maar enkele leden van de vereniging werkten ook mee aan het samenstellen van de Werkendamse canon voor de schooljeugd.

Juist vanwege de vele activiteiten bleven de beleidszaken in 2009 wat onderbelicht. Wel werd het uitgeven van een ledenwerffolder van de vereniging succesvol afgerond. Met de folder heeft de vereniging een uitstekend middel voor haar ledenwerving, al heeft het nog niet geleid tot structureel hogere ledenaantallen. Het voornemen om een filmclubje op te richten naar aanleiding van de enquête die in 2008 werd gehouden is niet van de grond gekomen. De animo bleek te gering om daadwerkelijk aan de slag te gaan. Over de verdere voortgang van de archivering leest u bij de commissie onderzoek en documentatie.

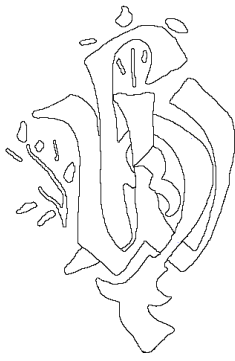
Overleg met Stichting Monumentenbehoud en Raad van toezicht

Op 12 januari 2009 vond overleg plaats tussen de Stichting Monumentenbehoud en de Raad van toezicht. De Stichting kon melden dat zij kwijtschelding heeft ontvangen van de Historische vereniging Werkendam en de Werken c.a. ten aanzien van de schuld met betrekking tot de kozijnen. Tevens heeft de aanwijzing tot gemeentelijk monument plaatsgevonden. Qua onderhoud is alles in kaart gebracht en zijn de kosten daarvan begroot door middel van offertes. De fondsenwerving heeft plaatsgevonden, maar meer middelen zijn nog altijd nodig. De stichting zal in 2010 verder handen en voeten geven aan de onderhoudswerkzaamheden aan het Andries Visserhuis.

PR en ledenwerving

In 2009 was de Historische Vereniging vier maal op pad om tijdens braderijen/markten aandacht te vragen voor de historie van Werkendam, De Werken en Sleeuwijk.

Op 6 juni werd het 25 jarig bestaan van het Biesboschmuseum gevierd met een informatiemarkt en de uitreiking van het boek 'Nijet dan water ende wolcken' van Valentine Wikaart. De Historische Vereniging was present met een stand.

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

De braderie in Werkendam werd gehouden op 18 juni. Bezoekers aan de kraam van de Historische Vereniging konden raden naar voornamen van straatnamen. Opvallend hierbij was wel dat iedereen de Arie van Drielstraat en Kees van de Sandestraat kende. De overige straten bleken heel wat meer hoofdbreken op te leveren. In totaal ging het om 21 voornamen. De Sleenwijkse braderie op 20 juni stond in teken van het "gulden"-tijdperk. Bezoekers werd gevraagd om in guldens te rekenen. In de kraam werden acht bankbiljetten getoond (2 x f 25,00 – 3 x f 10,00 – 2 x f 5,00 – f 2,50). De vraag was om het totaalbedrag uit te rekenen. Maar liefst 70 enthousiaste bezoekers deden een poging om het juiste bedrag uit en om te rekenen.

De jaarlijkse Biesboschdag werd gehouden op zaterdag 26 september. Ook die dag was de Historische Vereniging present met een stand.

Naast de aanwezigheid bij diverse evenementen werd via de website regelmatig informatie gegeven over de vereniging. Ruim 7400 bezoekers bezochten in 2009 onze website; ongeveer een half procent meer dan vorig jaar. Een flink deel daarvan zijn natuurlijk vaste bezoekers die meer dan eens per maand even kijken. Het aantal unieke bezoekers per maand nam 3 % af. Toch blijkt dat 31 % van de bezoekers onze website bereikt via één van de bekende zoekmachines en 20 % via een link op een andere website, waaruit we af kunnen leiden dat ongeveer de helft van de bezoekers niet eerder of onregelmatig onze site bezochten.

In 2009 is tevens de folder van de Historische Vereniging gereed gekomen. In september hebben alle leden de folder ontvangen met het verzoek deze door te geven aan iemand die mogelijk interesse heeft in de historie van Werkendam en zo graag lid wil worden van onze vereniging.

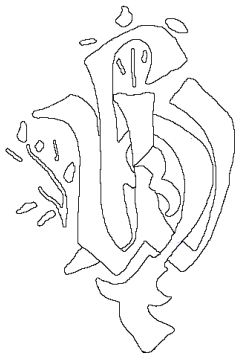
Op 31 december 2009 telde de vereniging 356 leden. In 2009 hebben twaalf leden hun lidmaatschap opgezegd. Er zijn veertien nieuwe leden ingeschreven. Drie leden werden geschrapt vanwege het na herhaaldelijke verzoek niet voldoen van de contributie.

Activiteiten

Uiteraard werden in 2009 weer diverse activiteiten ontplooid voor en door onze leden. Zo waren er twee exposities; de ene over Andries Visser in het Andries Visserhuis samen met de bibliotheek en het Streekarchief en een gezamenlijke expositie met de Oudheidkamer over handwerken en textiel. Opnieuw werd het Werkendams dictee gehouden tijdens de jaarvergadering. Tevens werden vijf lezingen gegeven, was er een avondrondwandeling in de vesting Woudrichem en werd er een bezoek gebracht aan de expositie van Calvijn in Dordrecht. Tijdens de Landelijke Archiefendag in oktober werd de film van Anton Mussert gedraaid in het Andries Visserhuis.

Werkendams Dictee

Piet van Berchum won het vijfde Werkendams dictee op donderdag 5 maart 2009 in de Kwinter. De heer Van Berchum won al eens eerder in 2007 het dictee. Deze keer had hij 46 fouten. Het dictee was opnieuw geschreven door Cor van der Maas met zinnen als 'Wa veinde gai nou van da gedoe op Straot, al die ouwe huskes en winkeltjes die worre

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

afgebroke. Neeje de Hoogstraot is nie meer wa tje is gewiest en 'k zai bang dat ta nie terugkomt'. In totaal schreven 15 mensen mee aan het dictee.

Vanwege het vijfde Werkendams dictee werd tevens het boekje met Sleenwijs en Nieuwendijks dialect gepresenteerd. De eerste exemplaren waren voor de Sleenwijkse Elsbeth van Beek, tevens juryvoorzitter bij het dictee, en Nieuwendijker Piet van Vugt. Met deze uitgave wilde de Historische Vereniging de streektaal vastleggen, omdat dialecten steeds meer met uitsterven bedreigd worden. De informatie over het Sleenwijs dialect is afkomstig van voormalig predikant Godert de Leeuw (1901-1984). Het artikel werd in 1971 gepubliceerd in het tijdschrift *Neerlands Volksleven* en bevat 66 woorden en 16 uitdrukkingen inclusief uitleg over de uitspraak. Één van die woorden is *roomrijer*, oftewel de melkboer. Het Nieuwendijkse dialect is afkomstig van de website www.nieuwendijksijt.nl en ingestuurd door vele Nieuwendijkers. Naast 250 woorden werden 45 uitdrukkingen opgetekend. Piet van Vugt schreef tevens een korte inleiding en noemt daarbij het meest karakteristieke, Nieuwendijkse woord 'mesjeu'; een verbastering van het Franse monsieur dat nog herinnert aan het Hasselman-instituut uit de 19e eeuw.

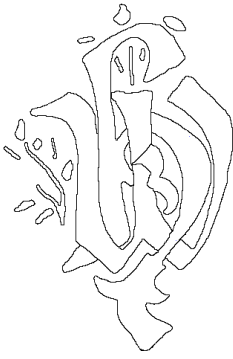
Exposities

De expositie over Andries Visser werd gehouden in de bibliotheek en het Andries Visserhuis van 26 februari tot en met 7 maart. In de Werkendamse bibliotheek waren de tekeningen van onderwijzer Bertus Vos (1881-1955) te zien, die onderdeel uitmaken van de collectie Andries Visser van het Streekarchief. De tekeningen zijn gemaakt in de periode 1931-1948, vooral van Werkendam en omgeving. Bij de tekeningen hoort een catalogus met informatie over de tekeningen. In het Andries Visserhuis waren archiefstukken uit zijn collectie te zien, met speciale aandacht voor scheepvaart en visserij, waterstaat, landkaarten en Biesbosch

Op 26 februari 2009 was het precies 110 jaar geleden dat Andries Visser in Werkendam het levenslicht zag. Als één van de eersten in Werkendam hield hij zich bezig met het optekenen en onderzoeken van de Werkendamse geschiedenis. Zijn boek 'Werkendam ontdekt verleden' is daarvan een treffend voorbeeld.

Tijdens het Nationaal Museum weekend op 3 en 4 april ging het Andries Visserhuis even terug in de tijd met de textielexpositie. Handwerken, zo niet op school, dan wel thuis. Zwetten, mopperen, huilen maar de resultaten mochten er zijn. Prachtige werkstukken, met de hand gemaakt waren te zien in het Andries Visserhuis. Mutsen, lange onderbroeken, hemden, merklappen, doopjurken en meer. Ook de verhalen erbij waren prachtig, iedereen genoot en er werd veel gelachen. Één van de leden van de vereniging vertelde over de les van de bekende handwerkjuffrouw Bogers. Iedere keer mocht er een leerling naar voren komen om haar handwerkje te laten zien. Terwijl zij in de rij stonden te wachten, deden ze steeds iedere keer stiekem een speldje in dat knotje van de juf. 's Avonds had ze zo veel werk om al die spelden er uit te krijgen, zodat de leerlingen in de volgende les een reprimande aan moesten horen. De verhalen van juffrouw Bogers bleven niet bij één anekdote. Ze bleef altijd ongetrouwd, maar had wel lange tijd een verloofde, Frans Hakkers. Maar hij Gereformeerd en zij Hervormd, zodat het nooit tot een huwelijk kwam.

Tegelijkertijd met de expositie in het Andries Visserhuis werd er een textielexpositie in de Oudheidkamer gehouden. Het was vooral druk bij Grietje Post met mensen die 'de oudheid

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

waarden'. Te zien waren klepbroeken met kant, de tafel was gedekt met damast linnen, afkomstig van het schippersinternaat. De pop in het ledikantje droeg Grietjes jurkje en hoedje. Ook in de Oudheidkamer werden bij al die handwerken vele herinneringen opgehaald.

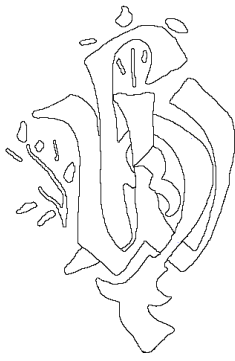
Lezingen

Op vrijdag 23 januari 2009 was Pieter Ippel uit Middelburg in De Kwinter voor de lezing "Ongenaadig strafrecht – de negentiende eeuw als voorbeeld voor de eenentwintigste eeuw?". Hij vertelde het verhaal van de Werkendamse Johanna de Keijzer die in 1816/1817 tot de doodstraf veroordeeld werd wegens 'kindermoord'. Ook vertelde Ippel het verhaal van de bende van Aai Bot: de leider Adriaan van der Schoot (bijgenaamd Aai Bot), Johannes Hendrikus Ippel, Cornelis de Knegt, Arie Thomas Keijnemans en Adrianus de Koning. Ook zij worden wegens 'diefstal onder verzwarende omstandigheden' in 1846 ter dood veroordeeld. De bende van Aai Bot lijkt de dupe te zijn van de tijd waarin een voorbeeld gesteld moest worden. De doodstraf moest anderen hierdoor afschrikken. Helaas is er weinig bekend hoe in een klein dorp als De Werken – nauw verweven met Werkendam – de ophanging van vier dorpsgenoten is ervaren.

Op donderdag 14 mei 2009 geeft Anja van der Starre uit Dordrecht een lezing in De Kwinter over de Merwedegijzelaars, die zijn opgepakt tijdens een grote razzia dinsdag 16 mei 1944. De razzia was het gevolg van het doden van twee landwachters in de nacht van 9 op 10 mei 1944. Alle jonge mannen tussen de 18 en 26 jaar (geboren in de periode 1919-1926) werden opgepakt. Nog dezelfde avond van 16 mei werden zij met vrachtwagens afgevoerd naar Amersfoort. Zo'n 40 jonge mannen – afkomstig uit de Biesbosch en het Land van Heusden en Altena dan wel op dat moment werkzaam in ons gebied – zijn tijdens de razzia op dinsdag 16 mei 1944 opgepakt. Enkele van de Brabantse gijzelaars – de heren K.J. Janse en E.J. Kolff - waren zelfs aanwezig tijdens de lezing. De heer Kolff (87 jaar) verhaalde onder andere hoe hij na terugkomst een jaar lang leed aan tbc.

Archeoloog Wouter Waldus was donderdag 24 september 2009 te gast in De Kwinter voor een lezing over de hektjalk 'de Jonge Jacob'. Op 23 september is geprobeerd het scheepswrak over te plaatsen maar raakte hierbij zwaar beschadigd. De teleurstelling is groot maar hij blijft positief gestemd. In een boeiende lezing met veel beelden nam Wouter Waldus de bijna 50 toehoorders mee in de geschiedenis van de Werkendamse hektjalk van schipper Hendrik Ritmeester die in 1858 in de Dordtsche Kil nabij Willemsdorp verging. Nel van As vertelde de aanwezigen over het geslacht Ritmeester. Op deze avond waren zelfs nazaten van schipper Hendrik Ritmeester aanwezig. Uit de genealogische gegevens blijkt dat de familie Ritmeester door huwelijken verwant is met andere bekende Werkendamse schippersgeslachten zoals Baggerman, Van Driel, Hovestadt en Verdoorn.

Thomas Westerhout gaf woensdag 11 en 25 november een dia-lezing in het Andries Visserhuis. De dia's van oud-Werkendam werden door Westerhout uiteraard omlijst met de vele, historische verhalen die in dit dorp bewaard zijn gebleven. Als schrijver van diverse boeken is Westerhout een kenner van die historie en weet die op smakelijke wijze te vertellen.

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

Rattenvanger Jan van der Stelt hield woensdag 9 december een dialezing over de rattenvangers in de Biesbosch. Aan de hand van dia's en beeldmateriaal vertelde hij over het werk in de bibliotheek. De Biesbosch kent vele beroepen. Één daarvan is de rattenvanger. Maar wat deden die rattenvangers in de Biesbosch? In de waterrijke Biesbosch varen de rattenvangers uit met het scheepje de Ondatra (Latijnse naam voor muskusrat) om de ratten te bestrijden.

Uitstapjes

Onze vereniging organiseerde donderdag 4 juni een avondexcursie naar het vestingstadje Woudrichem. 'Waar Maas en Waal te zamen stroomt en Gorkum rijst van ver', zo dichtte Vondel al in een ver verleden. Op dit kruispunt van rivieren ligt het vestingstadje Woudrichem met zijn rijke verleden. Alles aan dit stadje ademt historie. Al in 1356 krijgt Woudrichem stadsrechten, na 1586 krijgt het zijn vestingwallen. En zoals Vondel al poëtisch dichtte in de 17e eeuw; ook anno 2009 zijn er nog dichters die door het vestingstadje worden geïnspireerd. Zo schreef Lizzy van Pelt gevelgedichten in Lezing over strafrecht (verslag)

Het was zaterdag 24 oktober vroeg uit de veren voor mensen die zich hadden ingeschreven voor de excursie 'Calvijn en wij' van de Historische Vereniging. Zoals in de uitnodiging was te lezen; Calvijn en Werkendam horen een beetje bij elkaar. Met de Friendship, ook wel eens licht spottend de 'bijbelboot' genoemd, vaart het gezelschap naar Dordrecht. Om elf uur meerde de Friendship af, vlakbij de Grote of Onze-Lieve-Vrouwekerke uit de 15e eeuw, waar de Calvinexpositie werd gehouden. Heel bijzonder zijn de koorbanken in de kerk uit de 16e eeuw met bijbelse voorstellingen. Maar meest bijzonder was natuurlijk de expositie over Jean Calvin, oftewel Johannes Calvijn. De expositie werd gehouden vanwege het 500ste geboortejaar van de kerkhervormer. Tijdens de voorspoedige terugreis was er opnieuw koffie in het ruim. Na het afmeren stapten louter tevreden mensen van boord. Zo'n boottochtje vraagt om een herhaling in 2010.

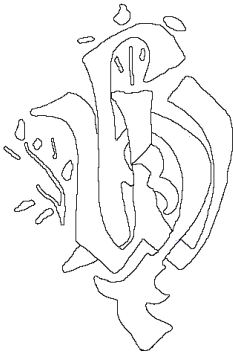
Aandacht voor het werk van de commissies

De redactiecommissie

In september 2009 is de vijftigste periodiek van de Historische Vereniging van de persen gerold. Vanaf de oprichting van de vereniging in november 1991 tot en met 1996 werd onder de naam "Mededelingenblad" het contact met de leden onderhouden. Dit betrof de eerste 11 nummers.

Vanaf 1997 werd een veel treffender naam gekozen: "Effe Lùstere". En of je het wilt of niet, als Effe Lùstere in de bus valt zijn er veel leden die het blad direct openslaan om maar niets te missen. Sedert 2008 wordt Effe Lùstere gedrukt bij ISO-print. Maar liefst 2.361 bladzijden zijn er sedert 1992 gevuld met allerlei historisch nieuws uit Werkendam, De Werken en Sleeuwijk.

Het allereerste nummer dat in februari 1992 verscheen kunt u lezen op de website. Ook staat op de website een index van van de meest opvallende artikelen die in deze 50 periodieken (1992 – 2009) hebben gestaan. In 2010 zullen alle edities digitaal op internet geplaatst worden

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

Het vijftigste nummer van Effe Lustere was tevens het laatste dat in 2009 verscheen. In totaal verschenen er vorig jaar drie uitgaven. De redactiecommissie bestaat nog altijd uit Nel van As (eindredacteur), Thomas Westerhout en Hannie Visser-Kieboom.

Bezorging en verzending

De Effe Lustere wordt, net als uitnodigingen en contributieverzoeken, altijd trouw rondgebracht door enkele leden van de vereniging. Coordinator van de bezorging is Jan Visser. Hij wordt geassisteerd door K. Groeneveld, C. de Heer, E. van Heukelum, C. Los en H. Paans. In 2009 is een begin gemaakt met het verzamelen van mailadressen van de leden. In 2010 kan zo gestart worden met het deels verzenden via mail. Dit spaart tijd en kosten.

De beheercommissie Andries Visserhuis

De inloopochtenden van onze vereniging zijn succesvol. In 2009 is het pand 50 zaterdagmorgens open geweest en hebben we zeker 614 bezoekers ontvangen. De zaterdagmorgen is ook de koopochtend. Achtzestig keer is er een publicatie van onze vereniging verkocht. Topper was dit jaar de nieuwste uitgave: Het Sleeuwijks en Nieuwendijks dialect.

De inloopochtenden in het Andries Visserhuis zouden er niet zijn zonder de medewerking van het team van Gastvrouwen en Gastheren. Zij zorgen er voor dat elke zaterdag de deur open is, de koffie klaar is en vragen van leden of niet-leden beantwoord kunnen worden. De grote schoonmaak wordt altijd door Nel van As, Ina Holster, Nel de Vries en Adrie Schouten gedaan.

Bibliotheek

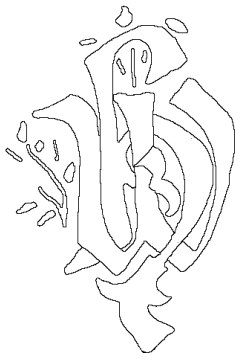
Ook voor de uitleningen van de bibliotheek is de zaterdag van belang. In 2009 zijn er 48 geregistreerde uitleningen geweest. Het daadwerkelijk aantal uitleningen zal hoger liggen, omdat vaak bij het uitlenen van twee of meer boeken deze als 1 uitlening worden vermeld.

Het beheer van het Andries Visserhuis is in handen van Kees Brouwer.

De commissie onderzoek en documentatie

De subcommissie genealogie bestond in 2009 uit de leden Ina Holster-Hakkers, Martin Boot, Bas voor den Dag, Jan Visser en Ad Paans. Zij komen 2 keer per maand bijeen. De laatste maandag van de maand is de zogenaamde open avond en is een ieder welkom voor informatie.

In 2009 is er geen genealogische dag georganiseerd, deze wordt in febr. 2010 weer gehouden. Het afgelopen jaar is er in het Andries Visserhuis verder onderzoek gedaan naar gegevens van onze voorouders. Deze gegevens worden verzameld en in de computer verwerkt, zo zijn we bezig om de huwelijksakten vanaf 1811 tot 1920 in te voeren. Ook de overlijdensadvertenties worden ingevoerd, die verzameld zijn door Bas voor den Dag. De pasfoto's worden gekoppeld aan de betreffende personen. Helaas gaat hier veel tijd in zitten en is er nog veel te doen. De aanvragen voor hulp bij onderzoek naar familie is op maandagavond niet zo groot. De verzoeken via internet des te meer. Het afgelopen jaar zijn

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

uit verschillende delen van Nederland aanvragen binnen gekomen om gegevens van verre familieleden. Zoals de heer Admiraal uit Heerhugowaard die op zoek is naar de geboortedatum van Dina Visser die op 19 juli 1786 huwde met Marinus Admiraal, te Zierikzee. Zij was geboren te Werkendam. Een andere vraag kwam binnen of er in Werkendam een Kinder- of Weeshuis had gestaan, ook nog wel een katholiek huis.

Bij de beantwoording voor de onderzoeksvragen via mail wordt altijd verzocht een financiële bijdrage te geven, vaak gebeurt dat ook.

Mochten er leden zijn die iets willen weten, bijzondere verhalen kunnen vertellen of mogelijk oude foto's hebben over hun voorouders, woonhuizen of hun beroepen dan zijn ze welkom op iedere laatste maandag van de maand. Van 20.00 tot 22.00 uur in het Andries Visserhuis.

Subcommissie archivering bestond in 2009 uit Kees Brouwer, Henny van der Meijden en Stan Kamerman. Zij werken gestaag aan de archivering van alle collecties. Het werk is nooit gedaan, omdat er steeds nieuw archiefmateriaal en foto's wordt verkregen van leden of andere belangstellenden.

De Activiteitencommissie

De activiteitencommissie organiseerde in 2009 traditiegetrouw de jaarlijkse fietstocht en het kampvuur in de Biesbosch.

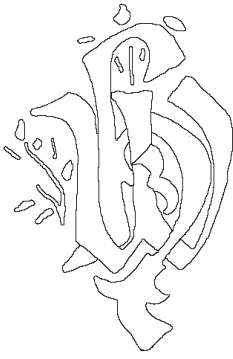
Deze keer voerde de fietstocht op 4 juli door de Alblasserwaard. Een tocht van circa 40 km, door een prachtig boerenland, langs de Graafstroom en de Giessen, langs zeer vele schitterende boerderijen. Met koffie/thee drinken in Schelluinen, op een boeren erf met een stukje appelgebak. In Bleskensgraaf was de lunch, aansluitend werd een bezoek gebracht aan Historisch Museum 't Voorhuis. Hier is een kleine expositie met als thema "Handel en Wandel". In totaal fietsten 38 mensen mee met de tocht.

Het jaarlijkse kampvuur werd gehouden op vrijdag 14 augustus bij het parkeerterrein op de uitzichtheuvel van de waterbekkens. Hans Dubbeldam en zijn collega Liesbeth, ditmaal als gelegenheidsduo H & L, zorgden voor de muziek. Cor van der Maas vertelde over gebeurtenissen binnen de vereniging, de Biesbosch en over Sjaan en Bets bij de school. Uiteraard ontbraken de visbakkers Wim de Vries en Leon Branderhorst niet met hun onvolprezen warme gebakken vis.

De Activiteitencommissie bestond uit Johan Visser, Henny de Waal en Adrie en Jenne Schouten.

Cultuur-Historisch platform

Op donderdag 18 juni 2009 is de oprichtingsakte van stichting Cultuurhistorisch Platform Land van Heusden en Altena ondertekend. De stichting wordt gevormd door de Historische Kring 'het Oude Land van Heusden en Altena', Archeologische Vereniging Land van Heusden en Altena, Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a. en stichting Historische Reeks Land van Heusden en Altena. Naast deze leden zijn ook Streekarchief

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

Heusden, Biesboschmuseum en bibliotheek Altena als adviseurs betrokken bij het Cultuurhistorisch Platform. Belangrijkste doelstelling van het Cultuurhistorisch Platform is en blijft het stimuleren van de interesse in de historie in de regio door middel van diverse activiteiten. De regionale organisatie van Open Monumentendag is er één van. Jaarlijks ontvangt zij van de regio-gemeenten subsidie voor de organisatie van die dag. Daarnaast is het Platform betrokken bij de Week van de Geschiedenis en houdt ze cursussen over de streekgeschiedenis. Namens de Historische Vereniging heeft Hannie Visser-Kieboom zitting in het Cultuur-Historisch platform.

Op vrijdag 11 september 2009 hebben de bestuurders van de drie gemeenten in het Land van Altena de Acte van Altena in tweevoud ondertekend in het Andries Visserhuis. Hierbij beloven zij hun uiterste best te zullen doen om oude monumenten te beschermen en te bewaren. Één exemplaar wordt gearchiveerd in het Streekarchief in Heusden door streekarchivaris Tom van der Aalst. Het tweede exemplaar wordt door de gemeente Werkendam ingelijst en zal jaarlijks rouleren. Volgend jaar zal de Acte worden doorgegeven aan de gemeente Aalburg. In 2011 gaat de Acte naar de gemeente Woudrichem.

Het thema van Open Monumentendag 2009 was 'Op de kaart'. Zaterdag 12 september was een expositie ingericht met 'Werkendam en de Biesbosch op de kaart'. Een groot aantal bijzondere kaarten uit de eigen collectie werden tentoongesteld. Tevens was er op onze zolder een doorlopende presentatie van 'kaarten door de eeuwen heen', van ons gebied. Alle bezoekers aan het Andries Visserhuis kregen een archeologisch kwartetspel en een boekje met kaarten van Werkendam en de Biesbosch. Ook de Oudheidkamer was tijdens Open Monumentendag te bezoeken. Daar is een expositie 'Zevenhuizen op de (ansicht) kaart' te bezichtigen.

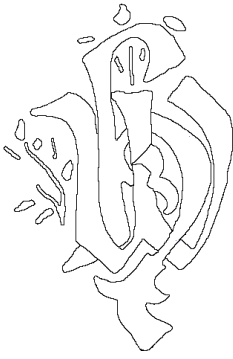
Monumentencommissie

Vrijdagavond 11 september 2009 heeft wethouder Luteijn – na een korte toespraak – het schildje behorend bij een gemeentelijk monument bevestigd aan het Andries Visserhuis. Zo'n 15 leden waren getuige van dit hoogtepunt. Het vloedhuis aan de Slikstraat 15 – gebouwd in 1842 – heeft al een hele geschiedenis achter de rug. Het heeft trouwens maar 'een haar' gescheeld of het Andries Visserhuis was van de kaart geveegd ... De gemeente Werkendam had in de vorige eeuw vergevorderde plannen om het in ijsselsteentjes opgetrokken vloedhuis te slopen. Gelukkig is het zover niet gekomen. Hopelijk zal het Andries Visserhuis als thuishaven van de Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a. en vanaf nu ook als gemeentelijk monument nog vele jaren zijn dienst bewijzen.

Namens de Historische Vereniging hebben Valentine Wikaart en Kathrien Koppers zitting in de Monumentencommissie. Naast de vaststelling van de gemeentelijke monumenten is de Monumentencommissie ook actief geweest in onderzoek naar cultuurhistorisch waardevolle elementen in de Biesbosch. Zo werd een lijst samengesteld van monumenten die dreigen te verdwijnen door de plannen voor Ruimte voor de Rivier. De Monumentencommissie zoekt naar mogelijkheden om in elk een aantal monumenten te behouden.

Vooruitblik

Al werkend aan het jaarverslag vallen vooral de vele activiteiten op. Wel blijkt dat het merendeel van het werk binnen de Historische Vereniging door een kleine groep leden wordt

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

gedragen. En eigenlijk is dat jammer. De interesse in de historie van onze dorpen is hetgeen de leden bindt. Samen een steentje daaraan bijdragen, komt de vereniging ten goede. Al helpen de leden maar met het koffie zetten in het Andries Visserhuis voor gasten op zaterdagmorgen, of schoffelen ze een keer de tuin. Ook bij het rondbrengen van uitnodigingen of het bemannen van een stand op braderieën maken vele handen licht werk. Maar ook het doen van historisch onderzoek wil de vereniging stimuleren. Er liggen nog vele geheimen in onze archieven, die vragen om onderzocht te worden. Als bestuur willen we de leden dan ook oproepen actief mee te werken in de vereniging en zo samen te werken aan het bewaren van ons cultureel erfgoed in de breedste zin. Immers, wie niet weet waar hij vandaan komt, weet ook niet waar hij heengaat. In 2010 wordt herdacht dat de Tweede Wereldoorlog al 65 jaar achter ons ligt, ook de vereniging zal er aandacht aan schenken. Opnieuw zal daarbij de samenwerking gezocht worden met andere organisaties zoals de Oudheidkamer en de bibliotheek. Maar ook met Werkendamse historische organisaties, zoals de vereniging de Vier Gebroeders en de Oude Drijversschuit, wil de Historische Vereniging samenwerking zoeken.